
VIERING / DIENST op 2025, 10 uur

Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Orgel/Piano: Valeriya Zakopay

Koster: Leon de Graaff

Kerkenraadslid: Tilly Overbeek

Lezer: Gerda Kilian

Predikant: Paul F. Thimm

Aansteken van de kaarsen

Welkom

Zingen "Dit is een morgen als ooit de aarde"

216 (alle 3)

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw is in eeuwigheid;
die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede
van God, die ons liefheeft.
en van Jezus Christus, die ons voorgaat.
door de Heilige Geest, die ons steunt en uitdaagt. Amen.

Met elkaar delen (kaarsen aansteken)

In memoriam

In memoriam

Namen aan de Gedenkboom en in stilte gedenken:

...stilte...

Zingen "Wij zoeken hier uw aangezicht"

281:1,2,9,10

Gebed

Eeuwige, Bron van leven, kracht sterker dan alle chaos en onzekerheid,

laat uw Geest in ons vertrouwen en nieuwe moed opwekken.

Laat uw woorden kalmte en vrede scheppen in ons en om ons heen.

Geef dat wij leren van de verhalen over Jezus, uw Zoon,
dat we hem volgen en elkaar vast houden.

Geef ons de kracht van de verbeelding, om het wezen van Uw koninkrijk,
dat is een nieuwe betere wereld, te doorgronden en ons daarvoor in te zetten.

Geef ons het vuur van de hoop,
om op te staan en anderen mee te nemen op de weg met U.

Geef dat we meer en meer zien, hoe we gemeente kunnen zijn
in deze tijd, in deze wereld – in Jezus' naam. Amen.

Bijbeleving: Jesaja 43:18-19

Gerda Kilian

Zingen "Blijf niet staren op wat vroeger was"

809 3x

Bijbeleving: Matteüs 14:23-33

Gerda Kilian

Zingen "Ga in het schip, zegt Gij"

917:1,3,4,5,6

Preek/overdenking

Lieve gemeente!

I.

Wat kan het heerlijk zijn bij de **zee** of aan een meer. Zomertijd of zelfs vakantietijd, goed weer, baden en zwemmen, verkoelend water als het heel warm, te warm is. Een strandwandeling, ruimte, frisse zeelucht, een prachtige zonsondergang. Heerlijk.

Maar de zee en het meer kunnen ook gevaarlijk, **levensgevaarlijk** zijn. Denk bijvoorbeeld aan de **muien**; dat zijn gevaarlijke geulen voor het strand met verradelijke verborgen stromingen die zuigen. Dat kost levens zelfs van goede zwemmers die niet weten hoe daarmee om te gaan. Water kan **levens redden** en **levens bedreigen**.

Water is gevaarlijk, als er te veel regen valt en gebieden **overstromen** of als er door een aardbeving in zee een **tsunami** met onberekenbare kracht over de oevers treedt, huizen verwoest en slachtoffers maakt van mensen en dieren.

Zee en water hebben een ontzettende kracht, om bang van te worden.

Het **Meer van Galilea** of Meer van Tiberias is met 165 km² maar een klein meer (het past bijna 7x in het IJsselmeer en is maar 16x groter dan onze Aalsmeerse poel).

Een zee is het qua aardrijkskunde zeker niet. Maar **gevoelsmatig en theologisch** gezien is het behoorlijk bedreigend. Het lijkt soms op een **woeste zee** door de onvoorspelbare valwinden en hoge golven.

In bijbelse taal staat “de zee” (“thalássa”) voor een plek waar je **geen grond meer onder voeten** hebt, waar het chaotisch, beangstigend en levensgevaarlijk is. De zee staat dus symbool voor **chaos, dood en gevaar**. Niks vakantiegevoel of lekker poedelen. Je kwam er alleen als je er moest werken als visser of als je over moest steken van oever tot oever naar de overkant.

II.

Dat Jezus over de woeste, gevaarlijke zee loopt en Petrus hem daarin probeert te volgen is dan ook **niet een dagboek-verslag** van een excursie, maar een diepzinnige verwoording van hoe angst en vertrouwen op elkaar inwerken.

Niet alleen in de bijbel - zoals bij Matteüs - wordt het beeld gebruikt van lopen op de zee in de storm. Dit symbool komt ook in andere godsdiensten voor - al vóór het christendom.

Het evangelieverhaal van Jezus en van Petrus die **over de zee lopen** heeft een interessante parallel in het **boeddhisme**. Een leerling van Boeddha kwam onderweg naar zijn meester aan de oever van een rivier. De veerman die hem over kon zetten was er niet meer. “Vervuld van blijde gedachten aan zijn meester Boeddha gedreven ging hij over de rivier. Maar midden op de rivier, zag hij de golven. De blijde gedachten aan Boeddha werden zwakker en zwakker en zijn voeten begonnen door te zakken in het water. Toch hij focuste zijn gedachten weer sterker op zijn meester en kon zo verder over de oppervlakte van het water.

Dit beeld schetst een **ervaring** in heel **verschillende religies**. Het lopen over de golven en zinken in het water verbeelden de angst en de nood. En dat schreeuwt om vertrouwen in een hogere macht of kracht, die je overeind houdt. Dan kun je volhouden ondanks de chaasmachten in je leven en in de wereld.

Ergens vind ik dit mooi – die **geloofssymboliek** en fascinerend die je in verschillende godsdiensten terugvindt. Dit kunnen we dus als mensen van allerlei geloofsbelevingen met elkaar delen. Dat verlangen naar de kracht en het oeververtrouwen dat die ons boven ons zelf uittilt en ons draagt, zodat we niet wegzinken en ondergaan. Nee, **vanzelfsprekend is dat vertrouwen niet**. Het is en blijft een **worsteling**, een strijd. En wat een geluk als je niet alleen bent, maar hulp en steun krijgt, gehoord wordt als je nauwelijks weet waar je het moet zoeken en zo bang bent door wat er met je om je heen gebeurt.

Een mooie uitspraak over dit wonderlijke verhaal komt van de Vietnamese Zen-meester **Tich Nath Hanh**. Hij heeft ooit gezegd: *‘Het echte wonder is niet dat je over het water zou kunnen lopen. Het wonder is dat je over deze aarde loopt.’* Wat een prachtige aanvulling en doordenker! Want is dat niet het eigenlijke wonder: over deze aarde te lopen – met al haar wel en wee?

III.

Matteüs vertelt over de **ervaring van de leerlingen** van Jezus: zij voelen zich **alleen gelaten** in de storm op het meer. Jezus, hun meester waar ze aan gehecht en waar ze zo afhankelijk van zijn, heeft zich namelijk teruggetrokken op een berg - tijd om bij te komen, Gods nabijheid te zoeken, om te bidden ook voor hen die hem zo dierbaar zijn. In gebed kun je verbonden zijn met anderen – zelfs op afstand.

Toch zo voelt dat niet altijd. Blijkbaar is het een **al te menselijke ervaring** van de **vroege christenen** toen, maar ook van gelovige en niet-gelovige **mensen nu** – dat je je soms zo kwetsbaar, hulpeloos en op jezelf teruggeworpen voelt – zelfs met mensen om je heen. Angst en verdriet over de chaos in ons leven en in onze wereld kan ons soms onverwachts overkomen en naar de keel grijpen.

Ik herken dit gevoel en deze ervaring als ik hoor en zie wat er in de oorlogsgebieden van onze wereld gebeurt – verschrikkelijke, onmenselijke dingen...maar ook dichterbij als ik hoor dat iemand ernstig ziek is geworden of overleden is, als ik somber of verdrietig wordt over mensen die anderen pesten en het leven moeilijk maken en ik me afvraag, waarom doen ze dat en andere dingen die me beangstigen of raken.

Ik vind het heel mooi dat Jezus komt, om gewoon bij hen te zijn. En als ze van hem overstuurd raken en schrikken, omdat ze hem eerst als een onwerkelijk nachtspook ervaren zegt hij: “Houd moed! Ik ben het, wees niet bang!” Hartverwarmend, een hart onder de riem. Soms is dat genoeg en heb je dat nodig, zodat je over de aarde kunt lopen in het vertrouwen dat er iets of iemand is, die jou uiteindelijk helpt, zelfs over het water van de dood heen.

IV.

De reactie van **iemand als Petrus** is dan zo opmerkelijk en herkenbaar.

Typisch spontaan en als eerste zoals altijd reageert Petrus op Jezus - zoals wij hem uit de verhalen kennen. Hij wil naar hem toe. Maar Petrus klimt niet meteen over de reling, het water op. Er staat dat hij zegt: "Heer, als u het bent, zeg me dan dat ik over het water naar u toe moet komen." – Dat is vreemd. Want hiervóór heeft Jezus toch met nadruk gezegd: "Wees niet bang, ik ben het."

Wat heeft Petrus nodig? Bevestiging? Is hij toch niet zeker van zijn zaak?

Op de vraag van Petrus antwoordt Jezus met één woord: "Kom!"

Maar Petrus wordt heen en weer geslingerd **tussen geloof en twijfel of kleingeloof**, tussen angst en vertrouwen. Hij is geen held maar een mens met zijn twijfels en onzekerheid. – Daarom voel ik me met Petrus verbonden. Geloven – of beter gezegd vertrouwen - is nooit vanzelfsprekend, maar breekbaar.

Geloven is ook een keuze maken. Geloven is "out of the box" durven denken en zelfs "uit de boot durven stappen." Sommige oude dingen achterlaten die je aangeleerd zijn, om een andere weg te ontdekken en nieuw geloof en vertrouwen te vinden. Geloven is de angst en twijfel overwinnen en je zelf toevertrouwen aan de goede krachten – van mij mag je dat God of anders noemen.

Me valt op dat Jezus niet zegt: "Doe geen enge dingen. Breng jezelf niet in gevaar. Blijf jij maar zitten waar je zit, veilig in de boot!"

Jezus zegt ook niet: "Je hoeft niet te komen, want ik ben al onderweg naar jullie toe." Dat had Jezus kunnen zeggen en dat was ook wel heel begrijpelijk en verstandig geweest. Maar Jezus zegt: "Kom!" – En zo staat Petrus op en komt zelf in beweging. Een mooie hint voor ons, niet stil te blijven zitten wachten maar in beweging te komen.

We zongen zojuist het lied van Huub Oosterhuis: *'Blijf niet staren, op wat vroeger was. Sta niet stil in het verleden. Ik – zegt Gij – ga iets nieuws beginnen. Het is al begonnen, merk je het niet.'* Dat zijn woorden van de profeet **Jesaja**, die we gehoord hebben. Durven wij dat – niet stil blijven zitten, maar in beweging komen. Merken wij dat er hier en daar al iets nieuws begonnen is?

Petrus doet het. Hij staat op en stapt uit de boot. Maar ineens schrikt hij van de enge golven van de chaos – in het holst van de nacht. Hij dreigt te zinken. Als hij in de nood schreeuwt om hulp, steekt Jezus hem een hand toe en grijpt hem vast. Dit gebaar raakt me door zijn eenvoud en betrokkenheid en de woorden erbij "Wat ben je wantrouwend, kleingelovig, waarom heb je getwijfeld? – Ik help je."

Aan het einde van het evangelieverhaal staat tenslotte een korte verbaasde geloofsbelijdenis. "U bent de zoon van God" zeggen de leerlingen met ontzag. Dat is niet een geloofsdogma, maar het uitspreken van diep vertrouwen, dat Jezus duidelijk een kind, een zoon van God is door wat hij zegt en wat hij doet.

In een gedicht probeert **Fiet van Beek** onder woorden te brengen wat de kern is van dit merkwaardige evangelieverhaal.

Gegrepen*Fiet van Beek*

Ver van het licht en vaste grond onder de voeten,
de golven hoger dan te overzien,
gaat het niet om wat benen kunnen dragen,
gaat het niet om wat een mens geloven kan.

Waar angst het roer over dreigt te nemen,
spoken de koers bepalen,
durft hij het aan,
door oog en oor alleen te richten op de meester
van de wetten die natuur te boven gaan.

Daar draait het ongetwijfeld om een uitgestoken hand. Amen.

Muziek**Open Ruimte**

Gebed en Onze Vader

God, er zijn perioden, waarin we ons zwak en hulpeloos voelen.

Het stormt in de wereld: mensen lijden onder oorlogen en natuurgeweld – in Gaza, Soedan, Oekraïne en elders . Wij voelen ons onmachtig en onzeker. Macht en kapitaal heersen en bepalen hoe het gaat op aarde. - En hoe kunnen we dat ooit veranderen?

Wij bidden U: Versterk ons geloof en zelfvertrouwen, als we twijfelen aan U en aan onszelf.

Wij danken U,

dat U ons uitdaagt om de krachten en kwaliteiten die U in ons hebt gelegd te gebruiken.

God, er zijn tijden, waarin we ons terugtrekken en opgeven - in de storm van relaties, van allerlei hopeloze situaties en moeilijke omstandigheden.

Wij bidden U: Omring ons met liefde en geef ons nieuwe hoop,

als we denken dat een situatie uitzichtloos en vastgelopen is.

Wij bidden U voor het familiehuus in Haïti waar mensen ontvoerd zijn terwijl ze hun werk deden, en ook een kind is ontvoerd. Wij bidden dat zij en andere ontvoerden goed behandeld worden en snel weer vrijgelaten zullen worden zodat ze met hun geliefden verenigd kunnen worden.

Wij danken U,

dat U ons inspireert om steeds weer nieuwe wegen en kansen te zoeken en te ontdekken.

God, er zijn momenten, waarin het voelt alsof U niet bestaat en U er niet bent. Wij bidden U:

Open ons de ogen en de oren, zodat we zien en horen,

hoe u aanwezig en vernieuwend werkzaam bent in ons en in onze wereld - in deze tijd.

Wij danken U, dat U ons verrast door uw Geest die nu eens heilzame rust en vrede

en dan weer de nodige onrust en verzet onder ons mensen brengt.

God, soms weten we niet wat we als gemeente en persoonlijk moeten doen. Hoe we “out-of-the-box” denken en hoe uit onze boot te stappen.

Wij bidden U: Blijf tot ons spreken en laat ons zien wat onze roeping, onze taak is hier en nu.

Wij danken U, dat U ons uitdaagt om bewust leerlingen van Jezus en kinderen van God te zijn in de wereld waarin we nu leven,

wanneer we het moeilijk hebben of goed hebben, als we gezond of ziek zijn,

als we verdrietig of als we gelukkig zijn. U bent er en schenkt ons mensen die nabij zijn.

In de stilte bidden en denken we nu voor wat we in onze eigen woorden willen uitspreken.

...stilte...

We bidden samen tot U - omwille van de toekomst van de wereld die ook onze toekomst is:

(oudere versie)

Onze Vader die in de hemel zijt.

Uw naam worde geheiligd

Uw koninkrijk kome.

Uw wil geschiede in de hemel,

alzo ook op de aarde.

Geef ons heden ons dagelijks brood.

En vergeef ons onze schulden,

gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.

En leid ons niet in verzoeking,

maar verlos ons van de boze.

Want van u is het koninkrijk

en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid

(versie van NBV 2006)

Onze Vader in de hemel!

Laat uw naam geheiligd worden,

laat uw koninkrijk komen

en uw wil gedaan worden

op aarde zoals in de hemel.

Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.

Vergeef ons onze schulden,

zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is.

En breng ons niet in beproeving,

maar red ons uit de greep van het kwaad.

Want aan U behoort het koningschap,

de kracht en de majesteit - in eeuwigheid. Amen

Collecten**Zingen** “Wees de grond onder mijn voeten”

ZZZ 183 (alle 4)

Zegen(samen)

Laten we nu aan het einde van de dienst elkaar en de wereld zegenen in uw naam:

*De Eeuwige zegent je en behoedt je!
 De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
 en is je genadig!
 De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
 en geeft je vrede!*

Zingen “Gezegend gaan we nu van hier...Amen”
 = melodie van 273 “Loof God die zegent al wat leeft”

Zingenderwijs 57

Gezegend gaan wij nu van hier,
 en God gaat met ons mee
 en geeft ons moed en levenskracht,
 zo gaan wij niet alleen. Amen.

Doven van kaarsen